

ועדת הכספים

מיום 6.10.1949

נוכחים: ד.צ. פנקס

ב. רפפור

מ. בדיק

בן-אליעזר

י. רוקח

ד"ר י. באדר

א. אלישר

מ. סנה

הרצפלד

גניחובסקי

פרומקין

גרנובסקי

שר האוצר - א. קפלן

ד. הורוביץ - מטעם משרד האוצר

י. רונן - " " "

שר האוצר - א. קפלן: (א) אני רוצה להודיע באופן רשמי כי סודר ההסכם

עם הג'וינט בערך כמו שאני אתמול נסחתי. כנראה

שבאופן רשמי יתחיל הוועד לפעול ב-1 בנובמבר. כבר אתמול נתנו הוראות להתחיל

בפתיחת מיטות נוספות לילדים חולים ולחולי שחפת ובזה יתחילו מיד. אנחנו

מבינים שאחר גמר העבודה המשרד הזה חוזר לממשלה. הג'וינט הודיע באופן רשמי

שגם החלק שלהם יעבור לרשות הממשלה.

(ב) לאור העובדה ששוב הופיעו בעתונות ידיעות

מישיבה סודית של הועדה, אני מבקש מהיו"ר לקבוע איש אחד או שניים אשר יהוו

ועדה חקירה ויקבעו מה קרה.

היו"ר ד.צ. פנקס:

הועדה בודאי חרשום לפנייה לשביעת רצון
את ההסדר בין הממשלה, הסכנות והג'וינט
על הפעלה פעולה מיוחדת לטובת זקנים, חולים ונכים. נקוה שזה יקל קצת על סבל
האנשים הזקוקים לעזרה.

עכשיו לגבי השאלה השניה. אני מצטער

מאד על המצב הקיים. ישנו לחץ בלתי פוסק מצד עתונאים על חברי ועדות, למסור
להם דיונים וכאילו סודיים. אנו צריכים פעם להחליט אם הישיבות שלנו הן
סגורות, או פתוחות. בהיותי בחו"ל ראיתי כי ישנן ישיבות מיוחדות של
ועדות אשר הן פתוחות, אבל כל זמן שהישיבות הן סגורות ובפרט על נושאים
שהודענו עליהם כי הם סודיים, אין למסור את חכנן לעתונאים. יש לציין כי
כל ספרטים בעתונאים, כמעט כולם היו בלתי נכונים. אני חושב שיש מקום לוועדה
חקירה. אני מציע שאנו נחליט כאן כיצד לנהוג. אני מציע שיוחלט בוועדה
על הנושאים שאינם ניתנים לפרסום ואין לנו דרך אחרת מאשר לקבל את החתיבותם
של כל החברים לא למסור אינפורמציה על נושאים סודיים. אפנים זה יחייב אותנו
למסור אינפורמציה באופן קולקטיבי.

אני מציע שנבדיל באופן מוחלט בין ישיבות

ד"ר ראדר:

על נושאים סודיים, לבין ישיבות על
נושאים בלתי סודיים, עלינו להחליט גם בנוגע להחלטות, איזה מהן סודיות
ואיזה אינן סודיות. אני חושב שבדרך כלל החלטות אינן סודיות, מחוץ להחלטות
הנוגעות לחקציב הבטחון. אני מציע שיו"ר הועדה יקרא למסיבת עתונאים ויסביר
להם את העניין.

אני מציע ועדה חקירה כדי לטוהר את האוירה.

א. אלישה:

מציע: א) להגדיר את הישיבות הסגורות, או

ב. רפטור:

הפתוחות. כל ישיבה שתוגדר כסגורה, לאחר

הישיבה ימסר לעתונות כי יו"ר הועדה ושר האוצר מודיעים לעתונות כי אין
לפרסם דבר.

ב) ביחס לפרסומים שנעשו בעניין חברת האשלג,

שיו"ר הועדה יזמין את נציגי "הבקר" ו"פלמטין-פוסט" ויברר אהם את העניין.
אם יתברר שיש צורך בחקירות, יש לעשותן.

ב. רפטור: ג) צריכה להיות החלטה שחברי הועדה אינם מוסרים דבר לעתונות. אני לכשעצמי דואג לכך.

י. רונן: לדעתי, ההגדרה על ישיבות סגורות או פתוחות אינה מעשית. אני מציע שמדי פעם יפרסם יו"ר הועדה קומוניקט ומלבד זה לא יפרסם דבר.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני מקבל את ההצעה לעשות את הנסיון להפגש עם נציגי "חבקר" ו"פלסטין פוסט ולברר מאין הגיעו אליהם הידיעות. נפגש עם האחראים בכל העתונים ונסביר להם כי אין הועדה חושבת לטובת המדינה את ~~האמצעים~~ הפרסומת הזולה של סנסציות, ואנו מבקשים מהנהלות העתונים להתחשב בכך ונודיע להם על הישיבות אשר לא רצוי לפרסם את המדובר בהן.

שר האוצר - א. קפלן: גם מישיבות הממשלה נודיע מה מותר ומה אסור לפרסם.

היו"ר ד. צ. פנקס: מציע לחברים לנסות לענות על מספר שאלות אשר העמדו לפנינו, והן:

- 1) האם עלונו להכיר בהקיעת הסוכנות לחילוקי מילות ל"י על חשבון חובות ישנים לשם היסול כל החביעות של חובות מטעם הסוכנות כלפי הממשלה.
- 2) הסוכנות דורשת שישלמו לה בתור סכום של גביות, כולל מימון השקעות ושכר דירה בערים ובכפרים הנטושים, 1,600.000 לירות. כמליון לירות הסוכנות דורשת מהממשלה, על חשבון השקעותיה היא בתחנת הדירות והבתים בערים ובכפרים הנטושים. החביעה היא לשלם זאת על חשבון הרכוש.
- 3) האם הממשלה צריכה לקבל על עצמה לשלם את המלווה הלאומי בגבול של 5 מיליון לירות. בתקציב ההוצאות לא רשמו את הסעיף הזה.
- 4) אם, ובאיזה צורה, הממשלה נכונה לבוא לעזרת הסוכנות ע"י אפשרות לתת לה הלואה של 6 מיליון לירות, נגד אובליגציות. הצעת הסוכנות היא לאפשר לה לקבל הלואה בהחזרה של בערך מיליון לירות לשנה. הסכום הזה צריך לאפשר לסוכנות לאזן את הקציבה לחצי שנה. התקציב הזה מאוזן עם סילוק חובות של 5,750.000 לירות. הסוכנות מבינה שעם הסידור הזה יש צורך

היו"ר ד.צ. פנקס:

להביא סידור לעוד שני סכומים; ל-2 מליון לירות שהסוכנות כבר חייבת לאפ"ק בערבות הממשלה לשלם ב-15 לדצמבר, מליון אחד מימי מועצת המדינה הזמנית, ומליון אחד מתקופת ה"כנסת". לפי הצעת הסוכנות גם הסכום של 2 מליון אלה יכנסו לסידור של השלום מליון לשנה.

(5) הסוכנות חייבת לאפ"ק 2 מליון לירות, גם סכום זה יכנס לסידור הזה של אובליגציות, כלומר, שהסכום של אובליגציות יגיע ל-10 מליון לירות בשעור של מליון לירות לשנה.

גניחובסקי: (א) שמעתי כאן את דרישת הסוכנות ואני רוצה לדעת במפורש מהי הצעת הממשלה.
(ב) מה הועדה יכולה בעצמה להחליט ומה היא צריכה להביא לכנסת.

היו"ר ד.צ. פנקס: על השאלה הראשונה אין לי סמכות לענות.
על השאלה השנייה, מלבד הקציב הבטחון, כל החלטה של הועדה צריכה לקבל את אישור ה"כנסת".

ד"ר ברר: אין לנו כל סמכות להחליט על הקציב הבטחון משנת 1948. יש לנו סמכות להחליט על התקציב של 49-50 ובוראי שעניין זה אינו שייך לתקציב הזה. אין לנו סמכות לדון על הקציב הבטחון, אלא על סמך הצעת הממשלה. כיון שאין הצעה כזאת, אין אנו יכולים לדון בעניין הזה.
בנוגע למליון לירות תבות שהממשלה, אני שולל את סמכות הועדה להחליט על כך, הן סמכות הזאת היא קודם כל בידי הממשלה עצמה.

בן-אלעזר: למפרע איני נניח הוצאת להכנס לעבודת פרטים ולאגותן והשאלות

שהציג בפנינו עכשיו יולדת הוועדה, מרם שאנחנו סמכות

ניכנס להיון על עצם השאלה, בכללה. אני חושב שיהיה לי זמן לעשות זאת

בעוד חודש חודשיים, כי אז נעמוד שוב בפני אותה בעיה. וכדי שלא נעמוד

בעוד חודש חודשיים שוב בפני אותה בעיה, יהיה יחי הוצאה שנכנס לעמקו של

הענין.

כאשר שר האוצר סיפר על התצעות השן נוח ביחס לסוכנות

אמר שאף לוי יש הצעה, אך אינו מציע אותה עד שהענין יחבשל. ליהיה

הרושם שהולך ומחבשל משהו ושאולי לא הגיע עדיין הזמן להציע הצעה

הקובעת את עתיד היחסים שבין הממשלה והסוכנות - יש הצעה לעתיד הסוכנות

בכללה. לדעתי הענין מתבשל כבר מזמן. איני חושב שיהיה זה טוב שהגמיסה

של הסוכנות תהיה כתוצאה מלחץ של כל מיני עובדות מסביב למפעל המדינה,

אלא שיעשה מתוך רצון תופשי, מתוך החלטה חופשית ומתוך הבנה שמהו

בינתנים קם בחיי העם היהודי. אני שמח שבהזדמנות זו של ויכוח על

הסוכנות החקורר גם הויכוח על שאלות חברת האסלג ועל ענין הג'וינט,

כי הענינים האלה קשורים זה בזה.

כאשר דובר בענין הג'וינט היו אנשים שחשבו שהכרחי

הדבר לא להרשות לג'וינט להכנס לעבוד בארץ הזאת, כי צריך להגן על

הציונות. אני רוצה להזכיר לאותם האנשים שגם ענין הסוכנות היה פעם

ענין של ויכוח רציני מאוד בציונות עצמה. אני ראיתי באותו אדם אשר

ביטא את הציונות האמיחית, שאמר כי אין אצא להרשות את השפעת הבלתי

ציונים בכניסתם לסוכנות רק הודות לזה שהם נותנים סכום ידוע של

כסף. כך שאם התנגדנו אז לסוכנות, התנגדו לנו היום היא לגמרי מנקודת

מבט אחרת. אם אנחנו מסכימים לעבודת הגוינט בארץ, הרי זה מסיבה פשוטה:

ההסתדרות הציונית אז היתה המסבת היחידה שבטאה את רצון העם היהודי,

המסגרת היחידה של המדינה בדרך. היום קיימת מדינה ולא מדינה בדרך;

היום קיימת ממשלה ולא ממשלה בדרך. למרות שאחם יודעים את דעתי ביחס

לממשלה זו, הרי אעשה את הכל כדי שלממשלה יהיו כל הזכויות של ממשלה,

כדי שהיא חבטא בפעולותיה ובמשרדה צביון של ממשלה ריבונית, וצביון

של ממשלה ריבונית אין מבטאים דוקא ביחסים עם מדינות חוץ, מבטאים גם

בפדיניות הפנים. לדעתי, ממשלה זו מוציאה מידה פעולות ממסכתיות כה

חשובות כמו החישובות ועליה, ועליה, אינה "אמיגראציה" בעיניי, אלא החזרת

נתינים יהודים לישראל. על כן אם אנחנו מציעים היום להגביל את פעולת

בשאלות האלו, או בשאלות אחרות שיש בהן ביטוי של היבונות מדינית

היא

השייכות אך ורק לממשלה ולא לממשלה בדרך, אך ורק למדינה ולא למדינה בדרך, אין זה מתוך רצון לשבור דברים, אלא להיפך, לחזק דברים שמתפקידם למלא את התפקיד האפקטיבי, כלומר לחזק את הממשלה. המכסימום שהסוכנות היהודית יכולה היום למלא הוא, **לשמש** תפקיד של צינור אשר בו אנו יכולים לרכז מאמץ של יהדות עולמית ביחס למדינת ישראל. לדעתי הצנור הזה אינו מתאים היום. הוא אינו מתאים היום בעיקר לאור העובדה שקמה מדינה וקמה ממשלה. אין זאת אומרת שאנחנו מוותרים על המאמץ של היהדות העולמית ואין זאת אומרת שאנחנו מוותרים על התרומות, להיפך, אנחנו משוכנעים שבהקמת המסגרת של החנאים החדשים שנוצרו, יש לנו אפשרות לקבל תרומות הרבה יותר גדולות. האם למשל שיטת הפעולה של הסוכנות היהודית במגביות אינה מפריעה להשקעות של כספים בארץ. כל עוד ממשלה ישראל תראה את בטחונה להתפתחות אך ורק במגביות וכל עוד אנחנו נמשיך להסביר ליהדות האמריקאית שאנחנו עם עני מאוד, עם של פרובלימות סוציאליות שאין לו כל סיכוי של קיום עצמי, **אז** אותו אדם שירצה להשקיע כסף בארץ יחשוב עשר פעמים באם **להשקיע** את הכסף. אם אנחנו נחליף את שיטת החעמולה בארצות הברית ובכל העחונים היומיים והשבוועיים תחלנה להופיע תמונות של ארובות עשן, תמונות של אפשרויות כלכליות, תמונות של השקעות בארץ המלוות בחוקים מתאימים המבטיחים את ההשקעות, הרי אין ספק, שאנחנו נוכל לקבל מהרכוש היהודי העולמי ובעיקר האמריקאי בזמן הקצר ביותר, סכומים העולים על עשרות שנים של מגביות.

רעיון זה מביא אותי לרעיון יסודי. אני מדבר על ים המלח **כעל** דבר בפני עצמו, אלא כעל דבר הקשור בענין זה. מענין, שכל החוקים משתדלים להפחית את ערכו של ים המלח. מענין עוד **אצא** יותר שהם לא מצליחים להפחית את ערכו של ים המלח בעיני כל יהודי פשוט ברחוב ובעיני אנשי **כלכלה** בארץ. כולם ברעה שזוהי אבן יקרה אשר יכולה למלא את התפקיד לפיתוח הנגב ולפיתוח הארץ כולה.

אני משוכנע במאה אחוז ויודע, שבפעולה של כמה חדשים עם שינוי השיטה ועם הרצון של החוגים המתאימים, לא יהיה מקום בישיבה של ועדת הכספים לדון איך לשלם את החוב של הסוכנות, כי אנחנו נעמוד בפני זרם של כספים. במקום להתחיל במפעל תלוצי גדול עם הקמת המדינה אנחנו עדיין ממשיכים באוחה שיטת של אוסף תרומות, אשר ודאי מלאה בשעתה את תפקידה. המצב החדש דורש אמצעים חדשים, דורש חכמיסים חדשים ודורש גם צורה חדשה של עבודה.

אינני רוצה להכנס לשאלה אם לשלם חובות או

לא לשלם חובות, אני גם יודע שבמקרה זה לא אקבע. אני חושש מאוד שהמצב הכלכלי ועתידו בארץ הזאת עומך לקבוע עשיו את ענין עצמאותנו ומשום כך אנו דואגים. הנה אנו רואים את דוגמת ים המלח; כחוצאה מלחץ של אנגלים, אנו מסכימים לחת את אוחו הזכיון לאותה חברה, כחוצאה מלחץ של צורך בכסף אנו מוכנים לעשות היום הסכם עם עבדאללה, כי אין דרך אחרת. נדמה לי שהגיע כבר הזמן לשנות את המשטר בארץ ובראש וראשונה את קו המחשבה הקיימת ממשלה. ים המלח ב-2 מיליון לירות! אני מוכן לקבל על עצמי את זכיון ים המלח ולהביא במשך שנה אחת השקעות של מיליונים דולרים. המשטר הנוכחי יכול להשתנות רק באם הממשלה תקבל עליה את כל האחריות. אם הממשלה תקבל על עצמה את אספקת המזון ויחד עם זה לא תוכל להפסיק את העליה, היא תצטרך להפש מוצא איך להשיג אפשרויות של השקעות הון בארץ הזאת וזה יחייב אותה לשינוי המשטר. אנחנו לא נסכים לחת שנית הלואה לסוכנות והפעם נעמוד על תנאים הפורמלי להעמיד את השאלה בפני הכנסת.

פרומקין: השאלות בענין היחסים בין הסוכנות והממשלה, הן שאלות נכבדות מאוד, אך לא ועדה זו מוסמכת להחליט עליהן. שמענו משר האוצר כי בקרוב תחקיים ישיבה ועד הפועל הציוני אשר חדון בענינים אלה. אני מתאר לי שגם הממשלה חדון בענינים אלה והדברים יבואו לבירור. אין אנו המוסד אשר נבחר להכריע בענינים אלו ואיני רוצה להכנס לויכוח עם חבר הועדה בן-אליעזר, אם אנחנו יכולים לבסס את קיומנו בארץ על השקעות בלבד. הדבר הזה מחייב בירור, אולם בינתיים הגענו למצב מסויים, הגענו לידי כך שבאים ארצה 10.000 חימנים והגענו לידי מצב מסויים של הסוכנות ועלינו למצא תרופה לכך.

אני מסכים להצעות שהוצעו על ידי שר האוצר, אני רוצה רק לנמק בכמה משפטים: ייתכן שפעם יוחלט שחחפקידים של הממשלה והסוכנות יוגדרו אחרת, לעת עתה אין לעשות את השינוי הזה. לעת עתה אני מציע לקבל את הצעת שר האוצר.

ג. רפפורט: אני תומך בהצעה אשכול לחת לסוכנות הלואה של מיליון ל"י, עד שנגיע למסקנה לגבי המצב בכללו.

~~כאשר אני רואה את הקציה הסוכנות אני מברח לשאול~~

~~שתי שאלות. לפני שנפגרת הכנסת אמר לנו ראש הממשלה שנובמבר נדון על הקציה~~

6.10.1949

- אני מציע: א) לתת לסוכנות הלואה של מיליון ל"י.
 ב) להכנס לדיון יותר מקיף בשלשת הסעיפים.

הרצפלב:

הסוכנות לא הביאה את שאלת היחסים בינה ובין הממשלה. היא אמרה דברים ברורים: אם הממשלה תחליט שהקליטה היא על חשבונה, זה יהיה על חשבונה - אני אחנגד לכך אני חפץ שהסוכנות תעסוק בענייני קליטה, כי אני רוצה לשחרר את היהדות העולמית מהמפעל הציוני העניין הוא רציני מאוד. תקציב הסוכנות אינו יכול להתאזן והוא לא יתאזן גם להבא אם לא תהיה לנו החוצפה. לתפסיק את העליה, אבל לחוצפה הזאת לא נגיע. לפנינו הצעה מצד הסוכנות על 10 מיליון ל"י. אנו לא נספיק לברר כאן את כל הבעיות, בינתיים אני מציע לאשר לפחות 2 מיליון ל"י.

גנתיובסקי:

אני חושב שצריך לגזור את פתשת הסוכנים בין הממשלה והסוכנות היהודית, כי זה לא רק מרעיל את האוירה, זה גורם להורדת כבודנו, גם כבוד הממשלה וגם כבוד הסוכנות. לי נראית חליתו של מר פנקס, שהממשלה תקח על עצמה חלק מתפקידי הסוכנות וזהו תפקיד השיכון.

צריך להיות דבר אחד קובע וזהו העליה. אם

הג'וינט רוצה לעזור לנו, אדרבא, אבל עצם הדבר שהיהודי הנמצא במחנה הוא על חשבון הסוכנות, הוא יוצא מהמחנה, כל העניינים, ביניהם גם השיכון, נמצאים בידי הממשלה, דבר זה לא רק משחרר נטל גדול מהמעטסה המוטלת על הסוכנות, זה גם מיישר את היחסים בין הממשלה והסוכנות.

א. אלישר:

עלינו לדעת כי תפקידה של ההסתדרות הציונית

עדיין לא נגמר, יש לה עדיין תפקיד גדול

ועצום בגולה, אשר מסיבות שונות אין הממשלה יכולה להתערב בו. ההסתדרות הציונית והממשלה הן עדיין גוף אחד המטפלות באותן השאלות. אנו מוכרחים להקדיש דיון מקיף על המצב הכספי של מדינת ישראל, בין אם זה של הסוכנות ובין אם זה של הסוכנות. אני חושך בהצעתו של ברל רפטור לאשר מייד הלואה של מיליון ל"י לסוכנות.

שר האוצר - א. קפלון:

אני מציע שמספר החברים בוועדה יברר/ אח
ענין אגרות המלוה הלאומי והממשלה

חשמע את חוות דעתם.

בענין הבתים של הרכוש הנטוש, האוצר

אינו יכול לקנות אותם כי הם רכושו של האפוטרופוס. הזכרו גם, שעלינו
לעמוד בפני ביקורת. אני מוכן לבדוק אם יש אפשרות לעשות קפיטליזציה,
זאת אינה קניה ואינה השקעה.

הצעה בנוגע למליון ל"י היא, שהועדה

חאשר לממשלה, בגבולות עד מליון לירות, שהיא רשאית לקנות נירות-ערך
של הסוכנות והיה באם אח"כ תחבל החלטה סופית, סידור זה נכנס כחלק מאמצא
מהסידור הקבוע.

י. רוקח:

מציע, שלשם הסדר העניינים הדחופים עד ה"1

בנובמבר מחליטה הועדה להמליץ בפני שר

האוצר : 1) שתתמנה ועדה פריטטית להסדר החשבונות בין הסוכנות והממשלה
ושועדה זו תכיל גם 2 חברים אפועדה הכספית.

2) להמציא לסוכנות עד מליון לירות כולל הביעותיה בקשר לחובות - ע"י קבלת
נירות-ערך מהסוכנות כפי בחירת שר-האוצר.

דצ. פנקס:

אני תומך בדעתו של ד"ר בדר שאנו צריכים

במובן הפורמלי להיות בסדר, ולא לעשות

דבר שאינו בסמכותנו. המלצות לשר האוצר לשלם במקרה כזה אינו בסדר ודוקא
כפוזיציה אני חייב לשמור על חוקיות מוחלטת של מעשי הממשלה. שר האוצר
אומר, כי מותר לנו להקציב מליון לירות לקניה נירות-ערך, בהנחה שנחזירם
במקרה שימצאו סדור אחר. הדבר הזה במובן הפורמלי יכול להיות בסדר, אבל
אני חושב שהדברים כבר בשלם לעוד החלטות.

בנוגע לחיקון הבתים אני מציע, שמדינת

ישראל אשר מינחה את האפוטרופוס באופן חוקי, חתן הוראות לאפוטרופוס
להחזיר את התיקונים שנעשו ברכוש הנטוש לשם תועלת ניצולו. אם יקבלו
בפרינציפ את הגישה הזאת, אז צריך לסדר את החשבונות של תיקוני הבתים
ואם לא יגישו חשבון, האפוטרופוס יעשה זאת לפי הערכחו.

היו"ר ד.צ. פנקס:

לדעתי, אסור לנו לתת לסוכנות את שכר-הדירה, אלא לשמהו בקופת הערבי, שלו שייך הבית ולחייב אותו בחיקונים שנעשו.

אני תומך בהצעה להקים ועדה משנה אשר

תלמד את בעיות הסוכנות ותלמד את עניני התקציב ותראה מה ריאלי בדבר הזה ומה לא ריאלי.

אני מסכם: (1) אנחנו מחליטים בוועדה הכספיים

לראות ברכישה ~~אז~~ נירות ערך של הסוכנות, השקעת יסוד לפי חוקה שטרי מקרקעין ומיפים את כחו של שר האוצר להוציא שטרי מקרקעין עד סכום של מליון ל"י כדי לרכוש את נירות-הערך הנ"ל.

(2) באם בהמשך הבירורים עם הסוכנות יחברר, שלסוכנות מגיעים כספים מהמדינה, אז יוחזרו לה נירות-הערך, על מנת שהסכום שאנו משלמים יהיה על חשבון מה שאנו עתידים לשלם.

(3) הוחלט להקים ועדה משנה אשר תשמע את הסוכנות ואח כל המעוניינים בקשר

לענין הזה. הועדה מורכבת מחברי הועדה: ד"ר בדר י. רוקח

ד.צ. פנקס

הרצפלד

רפפור

ד"ר בדר:

גם במקרים קודמים התנגדנו לרכישה

נירות-ערך אלו כהשקעת יסוד. איננו

רואים בזה השקעה ובודאי לא תוקשעת יסוד. אנו חושבים שזה למעלה מסמכות

הועדה להשתמש בפיקציות כאלה, לכן לא הבאנו בפעם הראשונה ולא בפעם

השניה את הענין, לא לידיעת הצבור ולא לידיעת הכנסת. איננו יכולים

להבטיח שגם הפעם נשתמש בשיטה זו, למרות שגם זה עוד אפשרי.

אנו רואים סכנה רצינית ברכישה זו

שקוראים לה השקעת אגף יסוד, כי איננו יודעים לאיזה מרחקים יכולה

שיטה זו להביא אותנו. זוהי הסיבה העקרונית ולא שום איבה כלפי הסוכנות.

למדנו מהנסיון שהשיטה לתת לסוכנות אשראי בצורה זו או אחרת, הביאה אותנו

רק לזה שהועדה עמדה שוב בפני הבעיה, לא יותר מוקדם, אלא שנחוצה היה

לסוכנות כסף נוסף, למרות שהשר הבטיח לנו שנדון על הבעיה הזאת עוד בטרם

ד"ר בדר:

ידרש לסוכנות כסף נוסף. לכן, אנו נצביע נגד ההצעה השניה ונצביע בעד ההצעה השלישית.

א. אלישר:

מציע, שלאור המצב הכספי שלנו יובא לדיון (א) המצב כשהוא לעצמו לבירור נוסף ומקיף.

(ב) שאלת עידוד ההון בהקצת האפשרי.

י. רוקח:

אני מוכן להצביע בעד מתן הלואה לסוכנות בסך של מליון ל"י, אבל אני דורש שתהיינה

אובליגציות ולא נירות-ערך.

ה צ ב ע ו ת

11 בעד : הסעיף ה-1

2 נגד

1 נמנעו

הסעיף נתקבל

הסעיף ה-2 :

3 נמנעו

השאר בעד

הסעיף נתקבל

ש א י ל ת ו ת

י. רוקח: כשהייתי בשוויץ פגשתי בחלק מהמשלחת של

פרי ההדר ומצב הרוח היה קשה מאד.

גם פה מצאתי התרגשות בציבור. אני רוצה לדעת מה הן החלטות הממשלה לגבי פרמיות של פרדסנים אשר נאבקים קשה לקבל מחיר, כי ההצעה היא להוריד את המחיר ממה שהיה בשנה שעברה, בו בזמן שפה עוד לא באו לשום הסכם בנוגע לעבודה.

ב. רפטור: קראתי אתמול בעתונות שנתפרסם חוק שכר-

לחיילים משוחררים. אני סבור שחוק

המשכורת לחיילים ודרגותיו - אינו דבר לפרסום בלי דיון מוקדם של ועדת הכספים. אני רוצה לדעת מה החליט על כך ומה מציע שר האוצר בכדי שהמשכורת הזאת לא תכנס לתקפה לפני שהוערה והכנסת ירונו בענין.

בניחובסקי: (1) ברצוני לדעת, מהו המצב בנוגע למטבע זרה.

(2) בקשר עם כל הידיעות על שיכון אני רוצה

לדעת: (א) מי המממן, (2) מה יהיה גודל הדירות שבעליהן קבלו בעזרת הממשלה דירות חדשות.

א. אלישר: בזמנו כאשר דנו בענין בפקדים, הואיל שר

האוצר להצהיר בפנינו שזה אינו פוגע ברכוש

היהודי ואם יהודי מוכיח שיש לו בארץ בא-כוח רשמי, משחררים את רכושו. למעשה אין הדבר כך, וישנו סבל רב. שלחתי לך בענין זה מכתב והנני מחכה לתשובה.

כיון שאנו מדברים על הרכוש הנטוש, ישנו

רכוש ערבי שמושכן אצל יהודים, מה גודלו ומדוע אין הם מקבלים אותו.

שר האוצר - א. ספלן: אני מתחיל מהשאלתה של מר רוקח.

הממשלה באופן פרינציפיוני החליטה על

פרמיות יצוא, כיון שסעיף זה אינו בתקציב, רצינו לעשות זאת ע"כ שנסיל

מס נוסף על חלק מהסחורות שבאות מגוש השטרלינג וע"כ ניצור קרן בכדי לשלם

שר האוצר - א. קפלן:

את הסובסידיות. ~~רציתי~~ לעשות זאת במור בסיון לשנה אחת. בינתיים קרה מה שקרה בשטח המטבע ואנו מתלבטים קשה. מסרנו למספר אנשים שהם בכל-זאת ינסו לעשות ששכון מה הן הסחורות שאפשר להגדיל את המסים עליהן ובכמה, בכדי להקים את הקרן ליצוא. בענין העבודה נעשו כמה צעדים ולמעשה הסתדרות הפועלים הסכימה לעבוד במחיר של קבלנות.

לשאלתו של ברל רפטור, אני מודה ומתודה

שלא ראיתי את הפרסום. אוכל לענות לו רק לאחר שאקרא זאת ואענה לו בישיבה הבאה. הממשלה כולה כממשלה לא דנה בשאלות הללו.

בענין מצב המטבע הזרה, אני מוכן לישיבה

כלי פרטי-כל.

בענין השכון, כאשר אגיע לתקציב הפתוח תשמעו

בתוך הרצאתי הצעה שלמה.

בענין רכוש איהודים נפקדים, יתכן שישנם דברים

לא נכונים והדרך הפשוטה היא לתקנם.